SANDHEDEN OM KOKAIN

drugfreeworld.org

HVORFOR HAR VI SKREVET DETTE HÆFTE

Der tales meget om stoffer verden over – på gaderne, i skolen, på internettet og på TV. Noget af det er sandt, noget er ikke.

Meget af det, du hører om stoffer, kommer fra dem, der sælger dem. Tidligere narkohandlere har tilstået, at de ville have sagt hvad som helst for at få andre til at købe deres stoffer.

Lad dig ikke narre. Du har brug for kendsgerninger, for at undgå at blive afhængig af stoffer, og til at hjælpe dine venner med at være stoffri. Det er grunden til, at vi har lavet dette hæfte – for din skyld.

Det er vigtigt for os at høre, hvad du synes om hæftet, så vi ser frem til at høre fra dig. Du kan også gå på nettet på **nejtilstoffer.dk** eller **drugfreeworld.org** og maile til os på **info@nejtilstoffer.dk** eller **info@drugfreeworld.org**

HVAD ER KOKAIN?

Betegnelsen *kokain* dækker både over stoffet i dets ordinære pulverform (kokain) og over stoffet i krystal form (crack).* Pulveret bliver i reglen fortyndet med inaktive substanser såsom majsstivelse, talkumpudder og/eller sukker, men kan også være blandet med andre stoffer, som f.eks. prokain (et kemisk lokalbedøvende middel) eller amfetaminer.

Kokain udvindes af kokablade, og det blev oprindeligt udviklet som et smertestillende middel. Det bliver som regel sniffet, og pulveret bliver så optaget i blodet gennem vævet i næsen. Det kan også spises eller gnides ind i fugtigt væv som f.eks. gummerne.

Nogle misbrugere sprøjter stoffet ind, for at det skal optages hurtigere i kroppen, men det øger risikoen for en overdosis. Hvis man inhalerer det som røg eller damp, går optagelsen også hurtigere, og det er ikke helt så farligt, som hvis man sprøjter det ind.

* I sin krystalform, kaldes det crack-kokain.
Se *Sandheden om crack-kokain* i denne serie hæfter.

ET DØDELIGT HVIDT PULVER

Kokain er et af de mest ondskabsfulde stoffer, der findes. Når man først er begyndt at tage stoffet, viser det sig, at det er næsten umuligt at slippe ud af stoffets både fysiske og mentale jerngreb. Fysisk set stimulerer det nogle vigtige receptorer (nervespidser, der mærker ændringer i kroppen) i hjernen, som så til gengæld skaber en euforisk tilstand. Brugeren udvikler dog hurtigt en tolerance (hvor meget af stoffet man kan tåle) for stoffet, og derfor skal der højere doser og hyppigere brug til for at give den samme virkning.

I dag er kokain et verdensomspændende multimilliard dollars foretagende. Brugere omfatter alle aldre, beskæftigelser og økonomiske lag, selv skolebørn, helt ned til otte år.

Kokainmisbrug kan føre til dødsfald på grund af åndedrætssvigt, slagtilfælde, hjerneblødninger eller hjertestop. Børn af mødre, der er afhængige af stoffet, er selv afhængige, når de bliver født. Mange fødes med misdannelser og en hel stribe af andre problemer.

På trods af disse risici bliver brugen af kokain ved med at stige – højst sandsynligt, fordi brugere har så svært ved at vende om, når de første skridt ind i et misbrug er taget.

SLANG-UDTRYK:

Der er masser af slangudtryk, der bruges om kokain i dag, men de mest almindelige er:

- C
- Charlie
- Coke
- Cola
- Dust
- Girl
- Sne
- Snif
- Sodavand
- Wash
- White Lady
- Snow

Du tror, at kokain vil forbedre dine opfattelsesevner, at det vil få dig til at overgå dig selv, at du vil være i stand til at kontrollere ting. Det er noget forbandet sludder. Efter et stykke tid betaler du ikke dine regninger længere, du vasker dig ikke længere, du opgiver dine venner, DIN FAMILIE. DU VIL BLIVE FORSVARSLØS OG ALENE."— Nigel

INTERNATIONALE STATISTIKKER

Kokain er det næstmest forhandlede, ulovlige stof i verden. De nyeste statistikker viser, at internationale beslaglæggelser af kokain er steget støt og nu er nået op på samlet 756 tons, med de største mængder opbragt i Sydamerika, efterfulgt af Nordamerika.

Ifølge det Europæiske Center for Overvågning af Narko og Stofafhængighed, er kokain også det næstmest almindelige, ulovligt brugte stof i Europa. Blandt unge mennesker (15 til 34 år), har anslået 7,5 millioner brugt kokain mindst én gang i deres liv, 3,5 millioner indenfor det sidste år og 1,5 millioner indenfor den sidste måned.

I Danmark viste en undersøgelse fra 2007, at 3,2 % af de 15 til 16-årige havde prøvet kokain mindst én gang, sammenlignet med 0,3 pct. i 1995.

I USA rapporterer den Nationale Undersøgelse

Undersøgelser viser, at ca. halvdelen af alle europæiske natklubgæster har været høje på kokain.

om Stoffer og Sundhed for 2006, at 35,3 millioner amerikanere fra 12 år og opefter, har brugt kokain. Blandt unge voksne i alderen 18 til 25 år, har 6,9 % taget stoffet inden for det seneste år. Blandt gymnasieelever havde 8,5 % af 3,g'erne brugt kokain på et eller andet tidspunkt i deres unge liv, ifølge 2006-rapporten fra det Nationale Institut for Stofmisbrug.

I USA fortsætter kokain med at være det hyppigst nævnte, ulovlige stof, som meldes til det såkaldte Drug Abuse Warning Network af hospitalernes skadestueafdelinger. I 2005 blev der rapporteret om 448.481 besøg på skadestuer, hvor der var kokain indblandet.

Min ven var på stoffer i fire år, og tre af årene var han på hårde stoffer som kokain, LSD, morfin og forskellige antidepressive midler. Faktisk alt, hvad han kunne få fat i. Han beklagede sig hele tiden over, AT HAN HAVDE EN FORFÆRDELIG SMERTE I KROPPEN, OG DET BLEV BARE VÆRRE OG VÆRRE, indtil han til sidst gik til lægen.

Lægen fortalte ham, at han ikke kunne hjælpe ham, og at hans krop var så nedbrudt, at han ikke ville leve meget længere. I løbet af få dage – var han død." – Dwayne.

HVORFOR ER KOKAIN SÅ VOLDSOMT VANEDANNENDE?

Næst efter methamfetamin*, skaber kokain den største psykologiske afhængighed af alle stoffer. Det stimulerer centrale nydelsescentre i hjernen og forårsager ekstremt forøget eufori.

En tolerance over for kokain udvikles hurtigt – stofmisbrugeren mislykkes snart i at opnå det samme højdepunkt som oplevet tidligere, fra den samme mængde kokain.

DØDELIG KOMBINATION AF STOFFER

Kokain tages nogle gange med andre stoffer, som beroligende midler, amfetaminer†, hash og heroin. Den slags kombinationer forøger i høj grad faren ved at bruge kokain. I tillæg til sandsynligheden for at få dobbelt afhængighed af to stoffer, kan man let skabe en blanding af narkotika, der viser sig at være dødbringende.

* methamfetamin: et yderst vanedannende, stimulerende middel, der stimulerer centralnervesystemet (hjerne og rygmarv).
† amfetamin: et middel, der stimulerer centralnervesystemet, ofte kaldet "speed".

"Jeg havde ikke længere nogen fremtid. Jeg så ikke hvordan, jeg kunne undslippe min kokainafhængighed. Jeg var fortabt. Jeg 'eksploderede' og var ude af stand til at afholde mig selv fra at fortsætte med at misbruge kokain. JEG HAVDE HALLUCINATIONER OM, AT DYR KRAVLEDE UNDER MIN HUD. Jeg følte dem hver gang, jeg tog et skud og kradsede mig med kanylen, indtil jeg begyndte at bløde for at få dem til at gå væk. Jeg blødte engang så kraftigt af det, at jeg blev bragt på hospitalet." — Susan

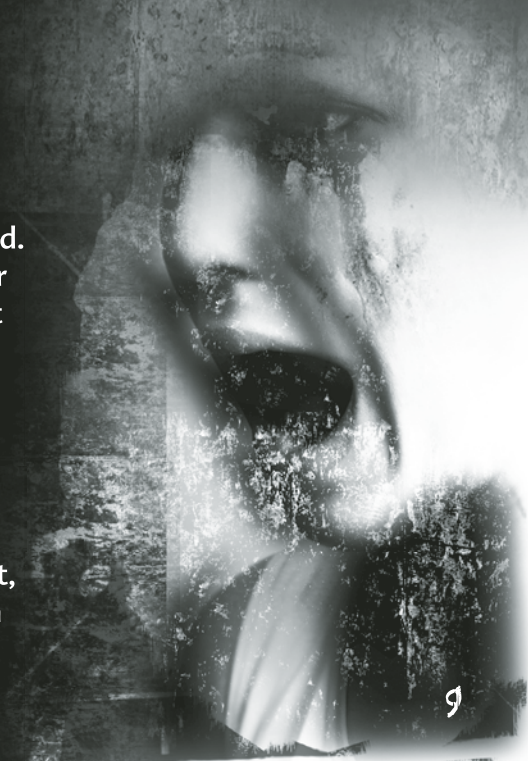

HVILKE VIRKNINGER HAR KOKAIN

HVILKE KORTTIDSBIVIRKNINGER HAR KOKAIN?

Kokain gør en kanon høj i en kort periode, men lige bagefter sker det stik modsatte – man bliver dybt deprimeret, irritabel og har bare trang til mere stof. Folk, som tager det ofte, spiser og sover ikke ordentligt. De kan få kraftigt forøget hjerterytme, muskelkramper og krampetrækninger. Stoffet kan få folk til at føle sig paranoide*, vrede, fjendtlige og bange – selv når de ikke er påvirkede.

Ligegyldigt hvor meget af stoffet, man tager, eller hvor tit man tager det, forøger kokain risikoen for, at brugeren kan få et hjerteanfald, et slagtilfælde eller problemer med vejrtrækningen, som alle kan føre døden med sig.

HVILKE BIVIRKNINGER HAR KOKAIN VED BRUG GENNEM LÆNGERE TID?

Udtrykket ”dope fiend” eller ”dope-djævel” blev oprindeligt lavet for mange år siden for at beskrive de negative bivirkninger af konstant kokainmisbrug. Efterhånden som man vænner sig til stoffet, bliver det nødvendigt at tage større og større mængder for at få den samme rus. Daglig brug gennem længere tid giver søvnforstyrrelser og appetitløshed.

* paranoid: mistænksom, mistroisk eller bange for andre mennesker

Man kan blive sindssyg og begynde at få hallucinationer.

Da kokain påvirker den måde, hjernen omdanner kemiske stoffer på, har man behov for mere og mere af stoffet, bare for at føle sig normal. Folk, der bliver afhængige af kokain, mister interessen for andre ting i tilværelsen (noget der sker, næsten ligegyldigt hvilket stof man tager).

Når man ikke har noget stof, giver det så alvorlige nedture, at man kan finde på næsten alt for at få fat i det – selv at slå et andet menneske ihjel.

Og hvis man ikke kan få fat i noget kokain, kan depressionen blive så voldsom, at den kan drive en til selvmord.

"Rør ikke kokain. Jeg tilbragte to år i fængsel på grund at det stof. OG DA JEG KOM UD, VAR LIVET SÅ HÅRDT, AT JEG BEGYNDTE AT TAGE STOFFER IGEN. Jeg kender 10 piger, der blev prostituerede på grund af kokain. Det er langt mere degraderende, end vi tror. På det tidspunkt indser vi ikke, i hvilken grad det ødelægger os."
– Shawne

KORTSIGTEDE VIRKNINGER

- Mistet appetit
- Forhøjet puls, blodtryk og kropstemperatur
- Sammentrukne blodkar
- Hurtig vejrtrækning
- Udvidede pupiller
- Forstyrret søvnmønster
- Kvalme
- Overstimulering
- Bizar, uberegnelig, nogle gange voldsom adfærd
- Hallucinationer, kraftig opstemthed, irritabilitet
- Berøringshallucination, der skaber illusionen af, at insekter graver inde under huden
- Intens eufori
- Ængstelse og paranoia
- Depression
- Intens hang til stoffer
- Panik og psykose
- Krampetrækninger, slagtilfælde og pludselig død efter store doser (selv én gang)

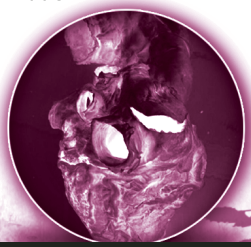

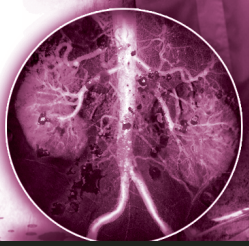

Kokain forårsager hjerte-, nyre-, hjerne- og lungeskader

LANGSIGTEDE VIRKNINGER

- Permanent skade på blodkar i hjerte og hjerne
- Højt blodtryk, der fører til hjerteanfald, slagtilfælde og død
- Lever-, nyre- og lungeskader
- Væv i næsen ødelægges, hvis det sniffes
- Svigtende åndedræt, hvis det ryges
- Infektionssygdomme og bylder, hvis det sprøjtes ind
- Underernæring, vægttab
- Alvorligt forfald af tænder
- Høre- og følehallucinationer
- Seksuelle problemer, forplantningsskader og manglende frugtbarhed (for både mænd og kvinder)
- Desorientering, apati, forvirret udmattelse
- Irritation og humørforstyrrelser
- Øget hyppighed af risikabel adfærd
- Delirium eller psykose
- Alvorlig depression
- Tolerans og afhængighed (selv efter bare en enkel indtagelse)

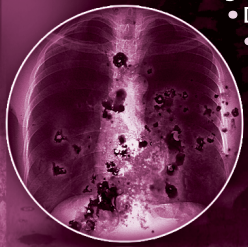

Børn: De mest uskyldige ofre for kokain

Man hører ofte: ”Ja, jeg tager stoffer, og det kommer ikke andre ved!” Men stofmisbrug har altid uskyldige ofre, lige fra dem, der bliver overfaldet af en narkoman, der desperat forsøger at skaffe sig penge til stoffer, til dem, der dør i trafikulykker, fordi en bilist er påvirket.

Mest tragisk er det med de ofre, hvor moderen er på kokain under graviditeten. I USA alene fødes der ti tusindvis af børn, der har været udsat for kokain. De, der ikke er født afhængige, er ofte plaget af forskellige fysiske problemer, bl.a. på grund af for tidlig fødsel, lav fødselsvægt, hæmmet vækst, fødselsskader, hjerneskader og skader på nervesystemet.

Der er 20 gange større risiko for, at børn med lav fødselsvægt dør inden en måned, end at børn med normal vægt gør det; de har desuden en forøget risiko for livslange handicap som mental retardering og hjernelammelse.

De menneskelige omkostninger i samfundet på grund af sådanne tragedier er stadig ikke gjort fuldstændigt op.

KOKAIN: EN KORT HISTORIE.

Koka er en af de ældste, kraftigste og farligste stimulanser af naturlig oprindelse. Tre tusind år før Kristi fødsel tyggede inkaerne i Andesbjergene kokablade for at få gang i hjerterytmen og åndedrættet. Det gjorde det lettere at overleve i den tynde bjergluft.

Indfødte peruvianere tyggede kun kokablade under religiøse ceremonier. Det tabu blev brudt, da spanske soldater invaderede Peru i 1532. Indianske tvangsarbejdere i de spanske sølvminer blev hele tiden forsynet med kokablade, fordi det gjorde dem lettere at styre og udnytte.

Kokain blev første gang fremstillet (udvundet fra kokabladene) i 1859 af den tyske kemiker Albert Niemann. Det var først i 1880'erne, at det begyndte at blive populært i lægekredse.

Psykolog Sigmund Freud, som selv brugte stoffet, var den første som vidt og bredt promoverede kokain som et stimulerende middel mod depression og seksuel impotens.

I 1884 offentliggjorde Freud en artikel med overskriften "Über Coka" (Om Koka), som forherligede "fordelene" ved kokain, som han kaldte et "magisk" stof.

Freud var imidlertid ikke nogen objektiv observatør. Han brugte kokain regelmæssigt, ordinerede det til sin kæreste og sin bedste ven og anbefalede stoffet i al almindelighed.

Det, der begyndte som en religiøs tradition i Andesbjergene, er blevet til et misbrug i hele verden.

Selvom han havde bemærket, at kokain førte til ”fysisk og moralsk forfald”, blev Freud ved med at anbefale kokain til sine nære venner, og en af dem endte med at lide af paranoide hallucinationer med ”hvide slanger, der krøb hen over huden på ham”.

Freud mente også, at ”der skulle meget til, for at kokain blev giftigt for mennesker, og at der ikke syntes at være nogen dødelig dosis”. I modstrid med denne overbevisning døde en af Freuds patienter af en høj dosis, Freud havde ordineret.

I 1886 fik stoffets popularitet yderligere et skub, da John Pemberton brugte koka som tilsætning i sin nye sodavand, Coca Cola. Den kunstige opstemthed og nye energi, man oplevede, fik Coca Colas popularitet til at stige voldsomt allerede i begyndelsen af 1900-tallet.

Fra 1850’erne til begyndelsen af 1900-tallet brugte man mange såkaldte eliksirer (magiske eller lægelige medikamenter), tonikum (styrkende midler) og vin, blandet op med kokain og opium. Brugerne var folk fra alle sociale klasser. Berømte skikkelser som opfinderen Thomas Edison og skuespilleren Sarah Bernhardt talte for de ”mirakuløse” virkninger af tonikum og eliksir med kokain i. Stoffet blev en bærende kraft i stumfilm-industrien, og meldingerne, der kom fra Hollywood på det tidspunkt til fordel for brugen af kokain, påvirkede millioner.

Der var et stigende forbrug af kokain i samfundet, og stoffets skadevirkninger blev gradvist tydeligere. Omkring 1905 var det blevet populært at sniffe kokain, og i de følgende fem år gjorde hospitalerne opmærksom på tilfælde af næseskader grundet dette stof, ligesom der kom artikler i lægetidsskrifter om det.

Den tiltagende brug af stoffet gjorde problemerne med det tydeligere. Det endte med et politisk tiltag for at få selskabelig brug af kokain forbudt. Offentligt pres tvang Coca Cola til at fjerne kokainen fra sodavanden i 1903.

I 1912 rapporterede den amerikanske regering om 5000 kokain-relaterede dødsfald og i 1922 blev stoffet officielt forbudt.

I 1970'erne dukkede kokainen op som det moderne nye stof i underholdningsbranchen og erhvervslivet. Kokain så ud til at være den perfekte følgesvend i overhalingsbanen. Det "gav energi" og hjalp folk med at holde sig "oppe".

På nogle amerikanske universiteter er procentdelen af studerende, der eksperimenterede med kokain, steget 10 gange mellem 1970 og 1980.

I slutningen af 1970'erne begyndte colombianske narkobagmænd at oprette et omfattende netværk til at indsmugle kokain i USA.

Traditionelt set var kokain den rige mands stof på grund af den store udgift ved at tage kokain. Sidst i 1980'erne ansås kokain ikke længere for at være de velhavendes stof. På det tidspunkt havde det ry for at være USA's farligste og mest vanedannende stof, som var forbundet med fattigdom, kriminalitet og død.

I begyndelsen af 1990'erne producerede og eksporterede de colombianske narkokarteller 500 til 800 tons kokain om året, ikke kun til USA, men også til Europa og Asien. De store karteller blev splittet ad af politiet midt i 1990'erne, men de blev erstattet af mindre grupper — med mere end 300 kendte, aktive narkosmuglende organisationer i Colombia i dag.

I 2008 var kokain blevet det næstmest transporterede ulovlige stof i verden.

HVAD FORHANDLERNE VIL FORTÆLLE DIG

En række teenagere blev spurgt om, hvorfor de begyndte at tage stoffer og 55 % svarede, at det var pga. presset fra deres venner. De ville være seje og populære. Det ved dealerne.

De henvender sig til dig som en ven og tilbyder at ”hjælpe” dig med ”noget, der vil få dig til at få det godt”. Stoffet vil ”hjælpe dig til at blive som de andre” eller ”til at være sej”.

Pusheren, der kun tænker på, hvad han kan tjene, vil sige alt for at få dig til at købe sine stoffer. Han fortæller dig måske, at ”heroin er som et varmt tæppe” eller ”heroin er den bedste måde at blive høj på”.

De er ligeglade med om stofferne ødelægger dit liv, så længe du bare betaler. Det eneste, de fokuserer på, er penge. En tidligere pusher har tilstået, at han blot så sine kunder som brikker i det store spil.

Få kendsgerningerne om stoffer. Tag dine egne beslutninger.

"Når du er på kokain, er du som et møl, der flyver hen imod en elektrisk pære. Det tiltrækker dig mere og mere, og du kan ikke stoppe. Det er ikke fysisk. Det er inde i dit hoved. Jo mere du har af det, desto mere tager du af det. Jeg har prøvet at sprøjte mig selv hvert 10. minut. Jeg lånte penge i banken for at kunne købe det. En dag mistede jeg mit job. Det var slemt. Jeg plejede at sprøjte mig hele tiden. DET GJORDE MIG SINDSSYG. JEG VIDSTE DET GODT. MEN JEG FORTSATTE ALLIGEVEL. JEG BLEV EN TOTAL FIASKO." – Malene.

Sandheden om Stoffer

Stoffer er dybest set gift. Den indtagne mængde bestemmer virkningen.

En lille mængde virker som en stimulans (kvikker dig op). En større mængde virker beroligende (sløver dig). En endnu større mængde giver en forgiftning og kan være dødelig.

Dette er sandt for ethvert stof. Kun den mængde, der er nødvendig for at opnå en bestemt virkning, varierer fra stof til stof.

Men mange stoffer har en anden belastende egenskab: de påvirker sindet direkte. De kan forvrænge brugerens opfattelse af, hvad der foregår omkring ham eller hende. Som et resultat af det kan personens opførsel blive underlig, irrationel, upassende og selvdestruktiv.

Stoffer blokerer alle følelser, både de ønskede og de uønskede. Så imens stofferne kortvarigt hjælper mod smerte, så fjerner de ens evner og årvågenhed og gør ens tankeevne uklar.

Medicin er stoffer, som anvendes med den hensigt at øge eller nedsætte eller ændre noget mht. den måde, din krop fungerer på, i et forsøg på at få den til at fungere bedre. Nogle gange er disse nødvendige. Men de er stadig stoffer: de virker som stimulanser eller beroligende midler, og for meget kan slå dig ihjel. Så hvis du ikke anvender medicin korrekt, kan den være lige så farlig som illegale stoffer.

Det rigtige at gøre er at få kendsgerningerne og ikke begynde at tage stoffer overhovedet.

HVORFOR TAGER FOLK STOFFER?

Folk tager stoffer, fordi de vil prøve at lave noget om i deres tilværelse.

Her er nogle grunde, unge har givet:

- For ikke at være udenfor
- Som virkelighedsflugt og afslapning
- For ikke at kede sig
- For at virke voksen
- For at gøre oprør
- For at eksperimentere

De tror, at stoffer er en løsning. Men til sidst bliver stofferne problemet.

Måske er det svært at se ens problemer i øjnene, men konsekvenserne af stofmisbrug er altid værre end det problem, man forsøger at løse med stofferne. Det rigtige at gøre er at forstå sine problemer i stedet for at tage stoffer.

REFERENCER

European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, “State of the Drug Problem in Europe, 2008”

U.S. Drug Enforcement Agency Fact Sheet on Cocaine

National Institute on Drug Abuse: “NIDA Info Facts: Crack and Cocaine,” April 2008

United Nations Office on Drugs and Crime, Drug Report 2008

“Cocaine Facts & Figures,” Office of National Drug Control Policy, 2008

“Monitoring the Future: National Results on Adolescent Drug Use Overview of Key Findings 2007,” National Institute on Drug Abuse

2007 National Report (2006 data) to the European Monitoring Centre for Drugs & Drug Addiction, Denmark

FOTOS: side 2, 8: Corbis; side 16: Freud Museum Photo Library.

Millioner af eksemplarer af dette hæfte er blevet uddelt verden over på 22 sprog. Når der kommer nye stoffer på gaden, og mere information om deres virkninger bliver kendt, bliver hæfterne opdateret og der bliver lavet nye.

Hæfterne bliver udgivet af Foundation for a Drug-Free World, med den danske afdeling: Sig Nej til Stoffer, Sig Ja til Livet, der er en almennyttig medlemsforening med kontor i København.

Foreningen fremstiller undervisnings-materialer samt rådgiver og koordinerer et internationalt netværk til forebyggelse af stofmisbrug. Netværket arbejder med unge, forældre, lærere, frivillige organisationer og offentlige myndigheder — enhver med interesse i at hjælpe mennesker til et liv uden stofmisbrug.

VIGTIGE KENDSGERNINGER

Dette hæfte er et i en hel serie af hæfter, som indeholder fakta om hash, alkohol, ecstasy, kokain, crack-kokain, crystal meth og methamfetamin, snifning, heroin, LSD og misbrug af receptpligtig medicin. Ved brug af denne information kan læseren beslutte sig til at leve et liv uden stoffer.

For yderligere information eller flere eksemplarer af dette eller andre hæfter i denne serie, kontakt:

Foundation for a Drug-Free World
1626 N. Wilcox Avenue, #1297
Los Angeles, CA 90028 USA

drugfreeworld.org
info@drugfreeworld.org
1-818-952-5260

"Sig Nej til Stoffer, Sig Ja til Livet"
Gl. Kongevej 3E, 1
1610 København V

www.nejtilstoffer.dk
e-mail: info@nejtilstoffer.dk
Tlf.: 33 55 77 70

© 2009 Foundation for a Drug-Free World. Alle rettigheder forbeholdt. Stiftelsens logo er et varemærke ejet af Foundation for a Drug-Free World. Jobnr. 20841-5-DAN